

ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК СПОРТИВНО-ФІЗКУЛЬТУРНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УКРАЇНІ

Ярослав СВИЩ¹, Ігор ГОЦУЛ²

¹Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського, м. Львів, Україна

²Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ, Україна

Вступ. Одним із пріоритетних напрямів державної політики в Україні на сучасному етапі має бути розвиток фізичної культури і спорту. Основне завдання держави у цьому напрямі полягає у формуванні сприятливих умов, що забезпечують залучення молоді, дітей та підлітків до здорового способу життя, оздоровлення, профілактики захворювань і правопорушень, підвищення фізичної готовності населення.

Мета – провести аналіз сучасного стану формування та розвитку спортивно-фізкультурної інфраструктури в Україні.

Методи. Аналіз, синтез і узагальнення літературних джерел, нормативно-правової бази з проблематики дослідження.

Результати. Серед головних завдань публічного управління у сфері фізкультури і спорту можна виділити такі: формування сучасного підходу до організації національної системи залучення громадян до розвитку фізкультурного і спортивного сектору; забезпечення розробки й реалізації заходів, спрямованих на пропаганду фізкультури і спорту як необхідного елемента здорового способу життя; формування та розвиток інфраструктури спорту і фізичної культури; вжиття заходів щодо вдосконалення фінансування фізкультурно-спортивної діяльності; формування системи, що забезпечує громадську безпеку об'єктів спорту та ін.

Так, варто детальніше зупинитися на проблемі формування та розвитку спортивно-фізкультурної інфраструктури в Україні, без якої неможлива якісна й ефективна підготовка як професійних спортсменів, так і спортсменів-аматорів.

Слід зазначити, що традиційні форми фізкультури на підприємствах, в установах, організаціях і за місцем проживання населення нині діють недостатньо ефективно. У професійних і освітніх установах скорочують обсяги фінансування, відбувається зменшення кількості фахівців, з кожним роком зростають проблеми щодо реконструкції, експлуатації та будівництва спортивних споруд [5].

Варто наголосити, що спортивна інфраструктура – це спортивні зали, басейни, фітнес-центри, стадіони, майданчики й багато інших об'єктів, призначених для активного заняття спортом. Будівництво і впровадження архітектурних рішень для таких об'єктів – це висока громадянська й соціальна відповідальність [4].

Визначальною для розвитку фізичної культури і спорту є спортивна інфраструктура, збереження й удосконалення мережі якої є одним із пріоритетів державної політики у сфері фізичної культури і спорту [4].

Водночас наявні оцінки фахівців свідчать про те, що забезпеченість населення України фізкультурно-оздоровчими й спортивними спорудами та іншими елементами інфраструктури нині більш ніж утричі нижча від необхідної кількості [5].

Сьогодні в Україні загалом створена законодавча й нормативна база, яка необхідна для управління розвитком фізичної культури і спорту. Закон України “Про фізичну культуру і спорт” від 24 грудня 1993 року [3] визначає правові, соціальні, економічні й організаційні засади фізичної культури і спорту в Україні, участь державних органів, посадових осіб, а також підприємств,

установ, організацій незалежно від форм власності у зміцненні здоров'я громадян, досягненні високого рівня працездатності й довголіття засобами фізичної культури, спорту та туризму.

Так, у березні 2017 року постановою Кабінету Міністрів України № 115 була затверджена Державна цільова соціальна програма розвитку фізичної культури і спорту на період до 2020 року. Метою Програми стало визначення провідної ролі фізичної культури і спорту як важливого фактора здорового способу життя, профілактики захворювань, формування гуманістичних цінностей, створення умов для всебічного гармонійного розвитку людини, сприяння досягненню фізичної та духовної досконалості людини, виявлення резервних можливостей організму, формування патріотичних почуттів у громадян і позитивного іміджу держави у світовому співтоваристві [1].

Задля створення сприятливих умов для зміцнення здоров'я громадян як найвищої соціальної цінності, забезпечення реалізації права особи на оздоровчу рухову активність схвалена Національна стратегія з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» [2]. Фінансування Національної стратегії здійснюється за рахунок коштів державного й місцевого бюджетів, а також інших джерел, не заборонених законодавством. Основною метою Стратегії є формування всіх необхідних умов для ведення оздоровчої рухової активності та здорового способу життя, формування здоров'я нації, що є основною цінністю держави. Одним із пріоритетних напрямів досягнення поставленої мети є формування інфраструктури сучасних і привабливих спортивних споруд за місцем проживання, у місцях масового відпочинку громадян, на базі закладів освіти, що мають бути легкодоступними для різних верств населення, насамперед малозабезпечених категорій громадян.

Наразі складна економічна ситуація в Україні зумовила кризовий фінансовий стан у галузі фізичної культури і спорту. Зменшення обсягу виділених із бюджету коштів негативно позначилося на розвитку зазначеної сфери. У таких умовах фізкультурно-оздоровчі та спортивні споруди перебувають на межі виживання. Змінити таку ситуацію можливо шляхом передачі спортивних споруд на баланс органам місцевого самоврядування.

Висновки:

1. Отже, важливою складовою публічної політики у сфері фізичної культури і спорту має бути організація спільної діяльності фізкультурно-спортивних організацій, закладів вищої освіти, органів місцевого самоврядування, установ, приватних підприємств і засобів масової інформації.

2. Розвиток фізкультури і спорту неможливий без досягнення партнерства, взаємодії та взаєморозуміння між різними структурами й стейкхолдерами. Саме активна співпраця місцевих органів влади між собою дасть можливість активізувати й підвищити рівень якості спортивних послуг для населення.

Ключові слова: державна політика у галузі фізичної культури і спорту, публічне управління, спортивна інфраструктура.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Державної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на період до 2020 року / Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/115-2017-%D0%BF#n10> (дата звернення: 07.04.2023).

2. Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація»: Указ Президента України № 42. 2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/42/2016> (дата звернення: 07.04.2023).

3. Про фізичну культуру і спорт: Закон України від 24 грудня 1993 року № 3808-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12> (дата звернення: 07.04.2023).

4. Україна зробила ривок у розбудові спортивної інфраструктури. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubricports/2534828-ukraina-zrobila-rivok-u-rozbudovisportivnoi-infrastrukturi-minmolodsportu.html> (дата звернення: 07.04.2023).

5. Черба В. М., Герасимова Є. В. Стан та перспективи розвитку сфери фізичної культури в Україні. Економіка та держава. 2017. № 7. С. 70–75.